

TXARAMELA

Eros ahalmena

**Xabier Mikel
Errekondo**

Hitz larritz irakurri nuen azken bi urteetako erradiografia ekonomikoaren berria:

«EAEko langileen soldaten eros ahalmenak batez beste 704 euro galdu ditu». Beste behin, latexezko eskularru zuriz eginiko lapurreta bizia. Agintarien esanetan ekonomia ari omen da bere onera etortzen, eta beharginen egoera ere hobetuko omen, nonbait ezkutuko ente abstraktu batek sortu krisi larritik. Iraingarria egiten zait sortu kalte eta sufrimenduekiko arduradunik gabeko erretolika. Bada garaia “lapurtu” aditzari subjektuak zehaztekoa eta urteotan guztiotan langileei kendutakoa itzultzen hastekoa.

Azkenean egia izango da politikak baduela bere alde erotikoa. Nola ulertu bestela hainbeste agintari aritzea handik eta hemendik herritarroi popatik ematen. Ez dut azken ariketa sano horren aurka azaltzeko inolako asmorik, bedi betiere kideen artean gogoz praktikatutako hartu-emane-tan. Baina, ez al da ba jazarpena gairontzean?

Buruko mina kolpeka datorkit borondatearen kontra uzikiko giharrak behin eta berriz urratu dizkidatela gogoratzen dudanean. Bereziki mingarriak zaizkit inolako miramendurik gabe popatik bortizki sartu dizkidaten lehendakari Urkulluk AHTa, ahaldun nagusi Olanok erraustegiaren tximini beltz erraldoia eta Ignacio Sanchez Galanek (Iberdrola) Garoñako supositorio nuklearra.

Jazartzen zaizkigu apaizak Jainkoaren izenean bere egiteko, bankari errukigabeak akaina lez xoxa guztiak zurru-patzeko eta politikari-lapurak denona dena patrikaratzeko edo enpresari lagunak aberasteko. Besteena baimenik gabe hartzearen ariketak asko izan behar du boterearen erotikatik.

Eros ahalmena kenduko didate. Baina ez didate berehalakoan kenduko greziar mitologiako Erosen eraginpe-tik jasotako sexurako ahalmena eta airtortzen dut Urkullu, Olano edo Sanchez jaun-en popek trena, tximini beltza edo supositorioez osatu tresna erotikoe-k barneratu dituzten berriak orgasmo nuklearrak sorraraziko lizki-dakeela. •

Ez, gari “bigunak” beste gluten dauka, eta horregatik prozesua zailagoa da, gehiago kostatzen da oreka egitea. Gainera, alea bera askoz garestiagoa da, batik bat kanpoko azala kentzeko prozesu baten beharra daukalako. Guretzat, espeltazko pasta egitea errentagarritasunaren mugan dago, duen kostuagatik eta ematen duen lanarengatik, baina bezeroek eskatzen dute... Beste aldetik, egia da bitamina eta mineraletan aberatsagoa dela, baina ez da guztiz egokia pasta egiteko.

Elikadura burujabetza aldarrikatzen duzue. Nondik dator erabiltzen duzuen garia?

Valladolidetik. Hori bai, betiere ekoizpen ekologikoak eta familiarak dira. Gari gogorraren bi barietate italiarrekin egiten dugu lan. Hemen ez bezala, Italian, bistan da, gari gogorraren arloa oso garatua daukate.

Eta Araba edota Nafarroan ezin daiteke horrelako zerealik ekoizti?

Nahiko genuke Araba edota Nafarroatik ekarri, baina gurean ez dago gari gogorra ekoizteko ohi-

turarik. Beste alde batetik, argitu beharra dago gariaren “gogortasuna”, barietateen arabera-koa izateaz aparte, baldintza klimatikoaren menpe ere badagoe-la. Hemen ez dago eguzki nahikorik garia “gogortu” eta bere aleetan behar besteko proteina batu dezan. Urtearen arabera proteina-kopurua aldatzen da, eta gerta daiteke ere, urte berean, batutako aleetako batzuk “gogorak” izatea (proteina askodunak, alegia), eta, beste batzuk, “bigunak”. Gure lurraldean gari mota honen laborantza ohi-turarik ez egoteko beste arrazoia da, oro har, ekoizpen txiki-ko barietateak izaten direla, eta, horrenbestez, ez dira beti interesgarriak izaten baserritarren-tzat. Aurten Nafarroako barietate batekin egingo dugu proba, “Galarreta” izenekoa. Laborari nafar bati hartuko diogu, ea emaitza positiboak dauzkagun eta berarekin lanean jarraitzerik badugun!

Zer da txaramela?

Txaramela errotaren pieza txiki bat da, toberatik harrira sartzen den ale-kopurua erregulatzen duena. Txikia izanagatik, oso ga-

rrantzitsua da. Horrela irudika-tzen dugu guk geuk ere gure proiektua: txikia, baina elikadu-ra burujabetzaren lanketan ga-rrantzitsua.

Egun garrantzitsua dator hurrengo astean, Nazioarteko Emakumeen Eguna, alegia. Oraindik ere berdintasunaren bidean lan asko dagoela egiteko gauza jakina da. Zuen ibilbidean, zailtasun berezirik topatu al duzue emakumeak izate hutsagatik?

Orokorrean ez, baina ortuarekin hasi ginenean bai gairontzean behar izan genituen auzoko gizonen aurreiritzi asko. Baita gure pasta obradorean lehorgailua eraiki genuenean ere: emakumea den arotz batek lagundu zigun, eta auzotarrek ezin zuten sinetsi emakume bat arotz izan zitekeenik! Egia esan, kokoteraino gaude etengabe demostratzen ibili behar izate horrekin. Edozertarako gai gara, noski baietz. Zentzu horretan, Bizkaian emakume baserritarren arteko sare bat eratzen gabiltza gure beharrak lantzeko. Ez da erraza, guztiak ere denboraz eskas gabiltzalako, baina ari gara.